

לדון בפני בית משפט חילוני

חזון איש (חו"מ סנהדרין סימן טו אות ד)

15. ואין נפקותא בין בא לפני אינם ישראלים, ובין ישראל ששופט ע"פ חקים בדוים, ועוד הדבר יותר מגונה שהמירו את משפטי התורה על משפטי ההבל. ואם יסכימו בני העיר על זה אין בהסכמתם ממש ואם יכופו על זה משפטם גזלנותא ועושק ומרימים יד בתורת משה, עכ"ל.

[מבואר שהאיסור לפנות לערכאות של גוים גם נובע מן העובדה שאותן ערכאות דנים על פי מערכת מחייבת של חוק זר שאינו דין תורה, ואינו נובע רק מאישיותם של שופטי הערכאות שהם גוים].

Rabbi Tzvi Pesach Frank was born in 1874, in Kovno, Lithuania, and died in 1960. He studied in Lithuanian yeshivot. In 1893, he immigrated to Israel, and continued his studies in yeshivot in Jerusalem. In 1907, he was appointed dayyan in the Jerusalem rabbinic court headed by Rabbi Samuel Salant, the rabbi of Jerusalem. Rabbi Frank was active in establishing the chief rabbinate of Israel, and he was instrumental in having Rabbi Abraham Isaac Kook appointed to this post. Frank served as rabbi of Jerusalem for decades.

16. מהרצ"פ פראנק זצ"ל, בתשובה שהשיב לעורך דין דתי אחד, אשר השתומם לשמוע שרבה של ירושלים דן את בתי המשפט החילוניים במדינת ישראל לערכאות, כתב בין השאר: יהודי ששופט על פי חוקותיהם, בודאי שהוא גרוע יותר מגוי, שהגוי לא נצטווה לשפוט דוקא על פי דת ישראל, אבל יהודי זה שמצווה לדון על פי התורה, והוא מתנכר אליה ודן על פי המגילה של העותומנים ושאר חוקי אומות העולם, שעליהם נאמר "יוצר עמל עלי חוק, יגודו על נפש צדיק ודם נקי ירשיעו" (תהילים צד, כ-כא), הרי הוא רשע ומרים יד בתורת משה, וכדברי הרשב"א הרי הוא הורס חומות הדת ועוקר ממנה שורש וענף והתורה מידו תבקש, והוא הדין למי שהולך להתדיין בפניו.

וצר לנו מאוד שחוקים אלה אימצה הממשלה וכן הכנסת לדון בהם במדינת ישראל, ואין לך עלבון לתורה ולנושאי דגלה יותר מזה, אוי להם לבריות מעלבונה של תורה, מהרה יבוא האדון אל ביתו וישיב שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה. (התשובה הנ"ל נדפסה במילואה בחוברת בשעריך ירושלים, חודש שבט תש"ל, וכן בשו"ת ציץ אליעזר חלק י"ב סימן פ"ב, ובקובץ משואה לדור עמוד קי"ד).

17. והגאון רבי יצחק אייזיק הלוי הרצוג זצ"ל... כתב (במאמר שהובא בספר התורה והמדינה כרך ז' עמודים ט' - י'), שכעת כאשר עם ישראל שוכן בארצו, ולדאבון לבנו הוא דן על פי חוקים זרים, הדבר חמוץ אלף פעמים יותר מיחיד או קהלה בישראל שהולכים לדון בערכאות של גוים, כי המבלי אין אלקים בישראל וכו' ח"ו, עכת"ד.